Diarré, förstoppning och blod i avföringen

Blod i eller på bajset kan ha olika orsaker, till exempel en spricka i ändtarmsöppningen. Bajs kan också färgas av något som barnet har ätit. Då kan det se ut som blod. Blod i bajset hos barn är oftast inget tecken på någon allvarligare sjukdom.

Den här texten handlar om blod i bajset hos barn och ungdomar upp till ungefär 18 år. <u>Blod i avföringen hos vuxna</u> kan ha andra orsaker.

Blodet i eller på bajs kan se olika ut:

- Det kan vara ljusröda blodstrimmor eller små fläckar av blod utanpå bajset.
- Det kan komma blod på pappret när du eller barnet torkar i rumpan efter att ha bajsat.
- Blodet kan vara mörkt eller svart och mer blandat i bajset.
- Blodet kan också göra att bajset blir mörkt eller svart, torrt och smuligt.

Du behöver inte söka vård om barnet mår bra och har blod i bajset vid enstaka tillfällen eller under en kortare period.

Kontakta en <u>vårdcentral</u> om barnet har ljusröda blodstrimmor utanpå bajset upprepade gånger. Detsamma gäller om bajset är mörkt eller svart och blandat i bajset. Vänta tills det är vardag, om det är helg.

Många mottagningar kan du kontakta genom att logga in.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning</u>. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Kontakta genast en <u>vårdcentral</u> eller <u>jouröppen mottagning</u> om barnet har blod i bajset och ett eller flera av följande besvär:

- Barnet är trött, orkar inte leka eller intressera sig för omgivningen.
- Barnet har ont i magen.
- När barnet bajsar kommer det bara slem och blod, och inget bajs.
- Barnet har diarré.
- Barnet har feber.

Sök vård på en akutmottagning om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen.

När ni träffar en läkare får du och barnet berätta vad som har hänt och hur bajset ser ut. Läkaren känner på barnets mage och tittar i ändtarmsöppning. Det är för att se om barnet har sprickor, sår eller tecken på inflammation i ändtarmsöppningen.

Barnet kan få lämna ett prov på bajset, ett så kallatavföringsprov. Provet visar om det finns blod i bajset som inte syns.

Beroende på vad avföringsproven visar kan barnet behöva göra andra undersökningar.

Barn kan tycka att det känns pinsamt eller obehagligt att söka vård för problem med ändtarm och bajs. Det kan kännas bättre för barnet om hen får berätta om sina känslor inför undersökningen.

Förklara för barnet att det är viktigt att göra undersökningen för att förstå varför det är blod i bajset. Du kan också säga att för läkaren eller sjuksköterskan är det inga konstigheter, utan en del av jobbet.

Det finns flera orsaker till att ett barn får blod i bajset, både vanliga och mer ovanliga.

Det här de vanligaste orsakerna till blod i bajset hos barn:

En av de vanligaste anledningarna är att blodet kommer från en liten spricka eller ett litet sår i ändtarmsöppningen, en så kallad <u>analfissur</u>. Det kan hända om barnet har en<u>förstoppning</u>. Blodet är då färskt, ljusrött och finns utanpå bajset eller syns på pappret när du eller barnet torkar i rumpan.

Bajs kan färgas av något som barnet har ätit. Då kan det se ut som blod. Exempel på sådan mat är rödbetor, blåbär eller blodpudding.

Blodet kan komma från att barnet har svalt blod och som har passerat mag-tarmkanalen. Hos barn som ammas kan blodet komma från en sårig bröstvårta. Blodet kan också komma från svalget eller från näsan, om barnet till exempel har näsblod. Då är blodet mörkare och mer blandat i bajset.

Blodet får den mörka färgen i magens sura miljö.

Det kan komma blod i bajset om barnet har födoämnesallergi mot exempelvis komjölk. Vid<u>komjölksallergi</u> irriteras tjocktarmens slemhinna av ett eller flera proteiner i komjölken. Komjölksallergi utvecklas oftast när barnet är under ett år och börjar dricka eller äta mjölkprodukter.

Ibland kan blod i bajset ha mer ovanliga orsaker. Då kan det till exempel bero på det här:

- Magsjuka kan göra att barnet får blod i bajset. Det beror på att slemhinnan i tarmen har blivit skör av infektionen.
- Vid Mallory-Weiss blödning får slemhinnan i matstrupen sprickor och börjar blöda, till exempel om barnet kräks kraftigt. När barnet bajsar är blodet mörkt eller svart och blandat med bajset.
- Slemhinnan i magsäcken kan också bli irriterad vid magkatarr och magsår. När barnet bajsar är blodet mörkt eller svart och blandat med bajset.
- Barn kan få blod i bajset om de har<u>ulcerös kolit</u> eller <u>Crohns sjukdom</u>. Båda är så kallade inflammatoriska tarmsjukdomar. Vid båda sjukdomarna har barnet också ont i magen och diarréer.

- Vid Meckels divertikel föds barnet med en knöl som liknar en ficka i tunntarmen. Det kan bildas ett sår inuti fickan som blöder. Blodet kan då vara mörkt eller svart och blandat i bajset.
- <u>Invagination</u> är en typ av tarmvred där en del av tarmen har krupit in i nästa del av tarmen. Bajset är blandat med blod eller slemmigt.

Du kan <u>söka vård på vilken vårdcentral eller öppen specialistmottagning</u>du vill i hela landet. Ibland krävs det <u>remiss</u> till den öppna specialiserade vården.

Det finns ingen åldersgräns för när ett barn kan ha inflytande över sin vård. Barnets möjlighet att<u>vara delaktig</u> beror på barnets mognad.

Ju äldre barnet är desto viktigare är det att hen får vara delaktig i sin vård. För att kunna vara aktiva i vården och ta beslut är det viktigt att du som vuxen och <u>barnet förstår den information ni får av vårdpersonalen</u>

Ni har möjlighet till tolkning till andra språk om någon av er inte pratar svenska. Ni har också möjlighet till tolkhjälp om någon av er till exempel har en hörselnedsättning.

Senast uppdaterad:

2021-10-27

Redaktör:

Katja Öster, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Mara Cerqueiro Bybrant, barnläkare, Karolinska Institutet, Stockholm

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. 1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

Behandling av personuppgifter

Hantering av kakor

Inställningar för kakor

1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>